

Vlaanderen
is diervriendelijk

Huisdierwijzer bidsprinkhaan

 Mantodea

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/huisdierinfo

////////////////////////////////////

HUISDIERWIJZER: BIDSPRINKHAAN

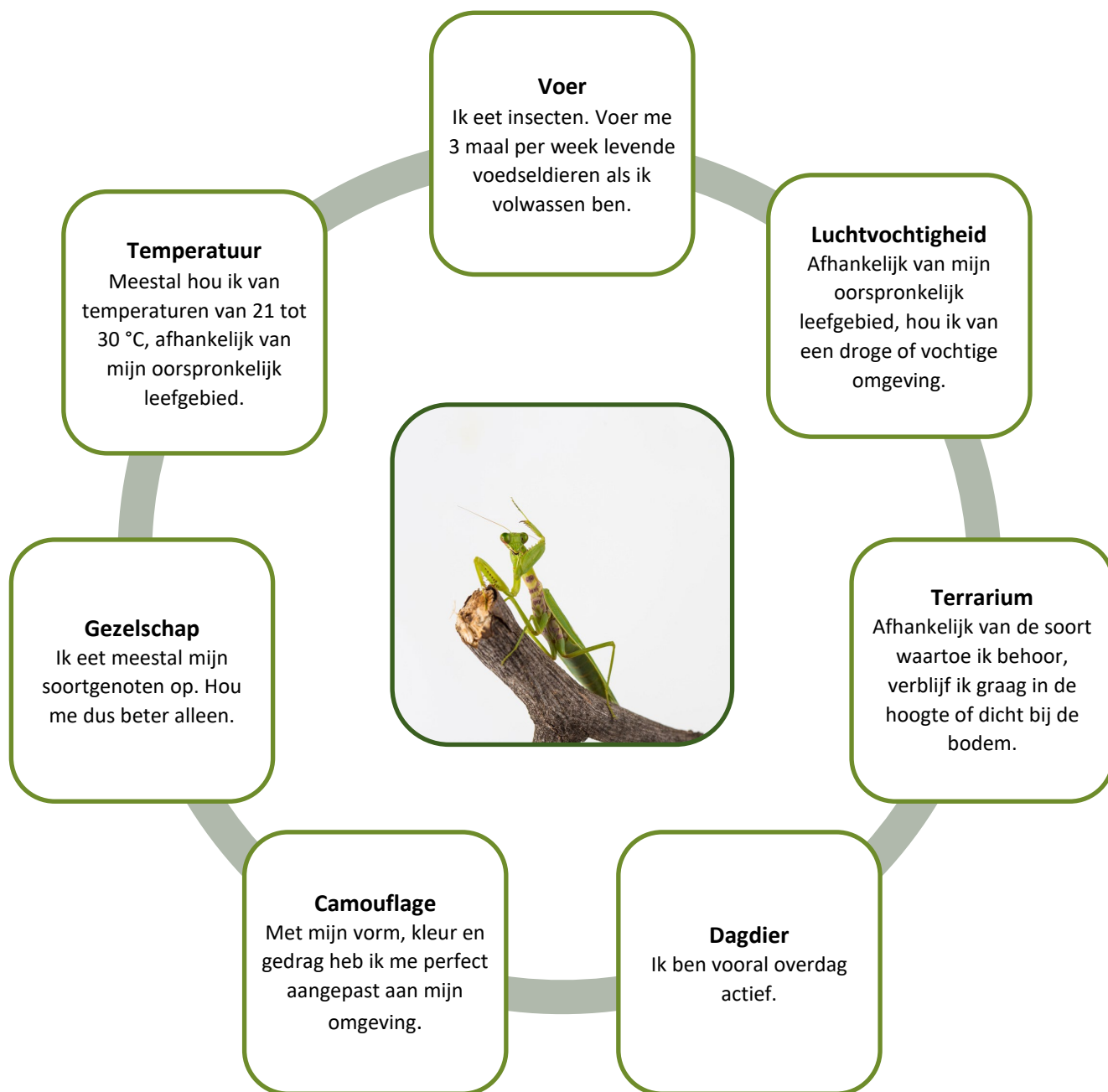
Mantodea

////////////////////////////////////

INHOUD

1	Overzicht	3
2	Natuurlijk gedrag en behoeften	4
3	Huisvesting en verzorging	5
3.1	Huisvesting	5
3.1.1	Gezelschap	5
3.1.2	Bodembedekking en inrichting	6
3.1.3	Temperatuur	6
3.1.4	Water en luchtvochtigheid	7
3.1.5	Dagelijks lichtritme en de seizoenen	7
3.1.6	Verrijking	7
3.2	Voeding	7
3.3	Verzorging	8
4	Gedrag en omgang met het dier	9
5	Gezondheid	9
5.1	Voortplanting en bijhorend gedrag	9
5.2	Meest voorkomende gezondheidsproblemen	10
6	Aankoop of adoptie	10
7	Kosten	11

1 OVERZICHT

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTE

Bidsprinkhanen zijn insecten die behoren tot de orde Mantodea. Er zijn ongeveer 2400 soorten gekend en naargelang van de soort verschilt de grootte, vorm en kleur van hun lichaam. Bidsprinkhanen zijn warmteminnende insecten en komen overal ter wereld voor, maar vooral in gebieden met een (sub)tropisch klimaat. In gebieden met een gematigd klimaat kunnen maar enkele soorten overleven, zoals de *Mantis religiosa* of Europese bidsprinkhaan, die overwegend voorkomt in de zuidelijke delen van West-Europa en de *Empusa pennicornis* in Rusland.

De meeste bidsprinkhanen leven in planten zoals in struiken of bomen, maar verschillende andere soorten komen ook voor in de vegetatie dicht bij de bodem, zoals in grassen of op bloemen. Daarnaast worden ze aangetroffen in heel diverse leefgebieden, zoals vochtige, tropische bossen of in droog woestijngebied. De soorten van deze insectengroep zijn meesters in camouflage en hun lichaamsvorm en -kleur is gespecialiseerd om planten na te bootsen. Ze imiteren immers de plantendelen waarop ze leven en lijken sterk op een dor blad, boomschors of een bloem zoals de orchidee, en zijn daardoor nauwelijks te onderscheiden van hun omgeving. Daarnaast perfectioneren ze de gelijkenis met de plant door het uitvoeren van speciale gedragingen zoals heen-en-weer wiegen. Hiermee bootsen ze de plantendelen na die door de wind bewegen.

Bidsprinkhanen staan bekend als grote insecten, maar afhankelijk van de soort verschillen ze in lichaamsgrootte. De grote soorten hebben een lichaamslengte tot 25 cm. De meeste soorten hebben een lichaamslengte van 6 tot 10 cm, enkele soorten worden maar tot enkele cm groot. Hun kop is groot en driehoekig en kan vrij in alle richtingen bewegen op de lange hals. Op de kop vallen vooral de twee vrij lange antennes en grote, uitpuilende, bolvormige facetogen of samengestelde ogen op. De samengestelde ogen van deze insecten bevatten 10 000 of meer ommatidiën, ofwel kleine fotoreceptorcellen, en dat maakt samen met de grote beweeglijkheid van het hoofd dat de bidsprinkhaan excellente stereovisie heeft en zeer goed kan focussen op bijvoorbeeld een prooi. De meeste soorten zijn dan ook overdag actief en prooien worden vooral op zicht gevangen.

De bidsprinkhaan is een roofdier en een carnivoor en jaagt op andere insecten. De meeste soorten hanteren een jachttechniek waarbij ze verscholen wachten in een hinderlaag tot een nietsvermoedende prooi passeert om dan aan te vallen. Daarvoor gebruiken ze de enorme vangarmen waarvoor het insect bekend staat. De vangarmen zijn aan het borststuk gehecht, hebben stekels en zijn net als het hoofd zeer beweeglijk. In rust, of wanneer de bidsprinkhaan wacht op een prooi, worden de vangarmen geplooid in een houding die doet denken aan een biddende persoon. Daaraan dankt het dier ook zijn naam. Zelf worden ze bejaagd door kikkers, hagedissen en vogels, maar ook door ongewervelden zoals spinnen, grote horzels, mieren en zelfs soortgenoten. Mits een goede verzorging en huisvesting wordt voorzien en afhankelijk van de soort kunnen bidsprinkhanen enkele weken tot een jaar oud worden.

Indeling in het dierenrijk

Rijk	<i>Animalia</i> (Dieren)
Stam	<i>Arthropoda</i> (Geleedpotigen)
Klasse	<i>Insecta</i> (Insecten)
Orde	<i>Mantodea</i> (Bidsprinkhanen)

3 HUISVESTING EN VERZORGING

3.1 HUISVESTING

Afhankelijk van hun oorspronkelijke leefgebied hebben bidsprinkhanen behoefte aan een bepaalde inrichting en klimaat. Sommige soorten zijn relatief gemakkelijk te houden, maar diverse andere hebben specifieke behoeften met betrekking tot de temperatuur, luchtvochtigheid, voeding en/of ventilatie en zijn daarom beter geschikt voor een ervaren hobbyist. Informeer je vooraf over de specifieke verzorging van het dier dat je zou willen houden.

Een bidsprinkhaan heeft een [terrarium](#) nodig, bij voorkeur van glas. De grootte van het terrarium is afhankelijk van de grootte van een volwassen dier. Als vuistregel neem je voor de hoogte minstens driemaal de lengte van het lichaam van het volwassen insect, en minstens tweemaal voor de lengte van het terrarium. Concreet betekent dit dat voor een volwassen bidsprinkhaan met een lichaamslengte van 20 cm een terrarium van minstens 60 x 40 cm (hoogte x lengte) moet worden voorzien.

Jonge dieren moeten tijdelijk in een kleiner verblijf worden gehouden, omdat ze in een (te) groot terrarium moeilijk de prooien kunnen vinden. Voor jonge dieren volstaat een glazen pot die is afgesloten met gaas en een elastiek, maar tijdens hun groei moet je het formaat van het verblijf wel aanpassen aan hun grootte.

Bidsprinkhanen hebben behoefte aan veel licht en voldoende ventilatie. Door een roostertje in het terrarium kan er in een klein terrarium genoeg ventilatie zijn, maar voorkom tocht of ontsnapping door het rooster. Bekijk ook per soort wat de ideale ventilatie is. Gaastoterrariums worden veel gebruikt voor bidsprinkhanen omdat ze dan niet bij de warmtelamp (voor tropische soorten) kunnen komen en zich niet kunnen verbranden of kunnen ontsnappen.

Plaats het terrarium op een stevige ondergrond en op een rustige plaats. Trillingen kunnen voor stress zorgen. Voorzie een [achterwand](#) in het terrarium, dan voelt het dier zich beschut en veilig.

In het terrarium moeten aanwezig zijn:

- een relatief open plek met takken met een [warmtelamp](#) erboven voor tropische soorten
- veel schuilplekken en klimmogelijkheden tussen het gebladerte of op de bodem, aangepast aan de behoeften van de soort en op een warme en koele plaats
- een lange, verticaal geplaatste tak, die bovenaan horizontaal afbuigt
- een thermometer
- een hygrometer, om de geschikte luchtvochtigheid voor je soort te garanderen
- een plantensproeier met vers leiding- of regenwater

3.1.1 Gezelschap

De meeste soorten zijn uitgesproken vleeseters en bovendien kannibalistisch. Het is daarom niet aangeraden om meerdere dieren samen in een terrarium te houden. Slechts enkele soorten kunnen samen worden gehouden, zoals bijvoorbeeld de *Gongylis gongylis*, maar grote dieren kunnen gemakkelijk kleinere soortgenoten verwonden. Daarnaast moet je voor deze soorten ook ruim voldoende voer voorzien, omdat ze alsnog kannibalistisch worden als ze te weinig voedsel hebben.

3.1.2 Bodembedekking en inrichting

Als [bodembedekking](#) is reptielenzand (te kopen in reptielenspeciaalzaak) aangeraden voor soorten die op de bodem leven. Pas op voor giftige stoffen zoals kunstmest. Potgrond is daarom meestal ongeschikt. Voor soorten die van nature in de vegetatie leven, is dit niet nodig. Deze soorten geef je veel klimgelegenheid met takjes en planten.

Planten die je goed kan gebruiken in een terrarium zijn:

- Planten van het geslacht *Philodendron*
- Planten van de Bromeliafamilie
- Planten van het geslacht *Ficus*
- Orchideeën
- Planten van het geslacht *Aglaonema* zoals *Aglaonema roebelenii*
- *Epipremnum aureum*

Bekijk per soort wat de bijkomende noden met betrekking tot de [inrichting](#) zijn. Zo leven sommige soorten van nature hoger in de vegetatie, maar zijn andere soorten eerder bodembewoners. Voor hen zijn bij de dierenwinkel (meestal een reptielenspeciaalzaak) materialen, zoals gedroogde bladeren, te koop die je rechtstreeks in het terrarium kan gebruiken. Voor sommige soorten kunnen varens of grassen een goede aanvulling zijn. Wel heeft elke bidsprinkhaan, ongeacht het type inrichting, een lange “hangtak” nodig voor het vervellen. Deze tak heeft ongeveer dezelfde hoogte als die van het terrarium en buigt bovenaan lichtjes horizontaal af.

3.1.3 Temperatuur

Voor een groot aantal tropische soorten moet het terrarium verwarmd worden. Het is aangeraden om **geen warmtematten onder in het terrarium** te plaatsen, want dit droogt de bodem te sterk uit. Als het terrarium plaatselijk moet worden bijverwarmd, dan is een warmtemat **aan de zijkant en buiten het terrarium** geschikt. Daarnaast is een warmtelamp ook geschikt. Wel moet het dier ook dan nog een koelere plek in het terrarium hebben om zich terug te trekken. Hou er bij de inrichting van het terrarium rekening mee dat de bidsprinkhaan nooit de verwarmingselementen kan aanraken.

Bekijk per soort wat de ideale dag- en nachttemperatuur is. 's Nachts moet de [temperatuur](#) iets koeler zijn dan overdag. Bij de meeste tropische soorten mag de temperatuur overdag oplopen van 21 tot 30 °C. Door middel van een tijd klok kan je de temperatuur 's nachts aanpassen. Sommige soorten kunnen ook bij kamertemperaturen rond 21 °C worden gehouden. Een thermometer in het terrarium is noodzakelijk, zodat je de minimum- en maximumtemperatuur goed kan opvolgen. Om oververhitting te voorkomen plaats je een terrarium nooit rechtstreeks in het zonlicht. **Raadpleeg de handelaar voor specifieke temperatuurvoorwaarden voor je gekozen bidsprinkhaansoort.**

3.1.4 Water en luchtvochtigheid

Bekijk per soort wat de ideale luchtvochtigheid is. Voor soorten die van nature in een droge omgeving leven, is de luchtvochtigheid vrij laag, maar een te droog terrarium kan het vervellen bemoeilijken. Andere soorten moeten een hoge luchtvochtigheid hebben, maar ook een te nat terrarium kan het vervellen bemoeilijken. De bodembedekking bevochtigen, de ventilatie verminderen of vochthoudend mos op de bodem plaatsen zijn maatregelen om de luchtvochtigheid in het terrarium tijdelijk te verhogen. Een schaal met water in het terrarium is niet nodig, want de dieren drinken van de druppels water.

Een te hoge luchtvochtigheid kan schimmelinfecties in de hand werken, maar met een hygrometer kan je de luchtvochtigheid controleren. Afhankelijk van de behoefte, vernevel je het terrarium dagelijks of enkele keren per week lichtjes met water uit de plantenspuit. Wees voorzichtig met het besproeien als je nimfen (jonge bidsprinkhanen) in het terrarium hebt: door hun kleine gestalte kunnen ze immers in een druppel water blijven plakken en verdrinken. Besproei de bidsprinkhaan nooit met water als hij pas verveld is.

3.1.5 Dagelijks lichtritme en de seizoenen

Bidsprinkhanen zijn overdag actief en hebben veel licht nodig, maar om oververhitting te voorkomen mag het terrarium nooit volledig rechtstreeks in het zonlicht staan. Bidsprinkhanen uit (sub)tropische gebieden hebben elke dag 12 uren licht en 12 uren duisternis nodig, en andere soorten hebben tijdens de zomer 12 uren licht en tijdens de winter 8 uren licht nodig. Door middel van een tijdklok kan je de verlichting aanpassen.

3.1.6 Verrijking

Door nieuwe prikkels te geven stimuleer je het dier en doorbreek je zijn dagelijkse routine. Verrijking¹ kan bestaan uit afwisseling in voeding, in klimmogelijkheden, enz. Maak slim gebruik van de beschikbare ruimte om het terrarium complexer te maken. Herschik bijvoorbeeld het terrarium en voorzie nieuwe gemakkelijk beklimbare plekken. Takken of twijgen met een andere structuur of dikte, een nieuwe plant, gedroogde bladeren, een andere bodemtextuur zoals bijvoorbeeld mos, zijn voor sommige soorten andere opties. Gebruik planten die niet giftig zijn.

Verdiep je in de kenmerken van zijn natuurlijke leefomgeving om nog meer tegemoet te komen aan de behoeften van je huisdier. Kijk dagelijks naar het dier om zijn gedrag en behoeftes te leren kennen. Een passief dier dat weinig gebruik maakt van de ruimte, is mogelijk ziek of geeft aan dat de omgeving niet goed voldoet of te koud is. Naar manieren zoeken om je dier te verrijken is leuk, zowel voor mens als dier!

3.2 VOEDING

Een bidsprinkhaan eet diverse insecten. Probeer het dier zo gevarieerd mogelijk te voeren met levende krekels, vliegen of motten. Grotere soorten kunnen grotere prooien aan zoals sprinkhanen, kakkerlakken of vliegenmaden. Bidsprinkhanen zijn behoorlijk vraatzuchtig en kunnen sterven door teveel te eten, meelwormen zijn iets vetter voer en moet je daarom met mate voedsel geven. Als het achterlijf erg bol staat, dan voer je het dier best een paar dagen niet. In de dierenwinkel zijn verschillende maten van insecten te koop, van zeer klein tot groot. Het is belangrijk dat je de juiste maat kiest in functie van de grootte van je bidsprinkhaan.

¹ Via voedsel of kunstmatige voorwerpen, inrichting van het verblijf, geuren of interactie met soortgenoten of andere diersoorten nieuwe en positieve prikkels aan het dier aanbieden om de kwaliteit van het leven van in gevangenschap gehouden dieren, te verbeteren.

Een vuistregel is dat insecten kleiner moeten zijn dan 1/4de van de lichaamsmassa van het dier. Levende voederdieren kan je wekelijks kopen in dierenwinkel of je kan overwegen ze zelf te kweken.

Voer een volwassen bidspinkhaan driemaal per week tot het dier verzadigd is. Een bidspinkhaan reageert enkel op bewegende prooien, en daarom moet je maden en wormen met een pincet aanbieden en daarbij bewegen. **Verwijder nog levende insecten (vooral krekels!), want levende insecten kunnen de bidspinkhaan aanvreten.**

Voor jonge bidspinkhanen (nimfen) zijn fruitvliegjes uitstekend voedsel. Leg een rijp stuk fruit in het terrarium zodat de fruitvliegen zich kunnen voortplanten. Door het vervellen weigert het dier soms te eten, maar dat kan ook gebeuren als het dier zich niet lekker voelt. Controleer in dat geval de omgevingscondities zoals de luchtvochtigheid en temperatuur, maar als het dier blijft vasten moet je een gespecialiseerde dierenarts contacteren. Voer het dier net voor, tijdens en tot 2 dagen na het vervellen geen levende insecten.

Het insect is in actie prachtig om te observeren. Doodstil wacht hij op de prooi om die dan snel vast te grijpen met de vangarmen. De bidspinkhaan heeft krachtige kaken en hij doodt de prooi niet voordat hij ervan begint te eten.

3.3 VERZORGING

Dagelijks

- Controleer de temperatuur, luchtvochtigheid en werking van de warmtelamp of –mat
- Voor bidspinkhanen uit tropische, vochtige gebieden vernevel je dagelijks het terrarium lichtjes met water uit de plantenspuit
- Bekijk de activiteit van het dier en controleer het op kwetsuren

Minstens één keer per week

- Geef vers voer (3x per week) en kijk hoeveel er gegeten is
- Verwijder dode en nog levende insecten (krekels!) na het voeren
- Vervang natte bodembedekking
- Afhankelijk van de soort, bevochtig je het terrarium één of meerdere keren per week met water uit de plantenspuit

Minstens elke drie maanden

- Plaats het dier in een tijdelijk onderkomen. Reinig en ontsmet het terrarium en de attributen grondig met een oplossing van koud water en 10% javel (100 ml/1 liter water). Spoel goed na met zuiver water om javelresten te verwijderen. Als het droog is, vul je het terrarium met nieuwe bodembedekking.

4 GEDRAG EN OMGANG MET HET DIER

Wegens hun tengere lichaamsbouw moeten bidsprinkhanen voorzichtig behandeld worden. Ze zijn niet giftig en daarom ongevaarlijk voor de mens. Let wel op voor de sterke grijparmen van de grotere soorten, want daarmee kunnen ze flink knijpen. Hun grip kan stevig zijn en daarom pijnlijk en moeilijk te verwijderen. Gebruik een bak om over het dier te zetten en schuif het deksel voorzichtig onder het lichaam. Bied een rustig dier je vlakke hand aan, zodat het dier er zelf kan oplopen. Jonge nimfen laat je een pot in lopen. Ruk het dier nooit van een tak en neem het nooit zomaar aan het lichaam vast. In tegenstelling tot

wat hun naam doet vermoeden, kunnen bidsprinkhanen helemaal niet goed springen en moet het interieur daarom bestaan uit gemakkelijk beklimbare elementen.

Een bidsprinkhaan die zich bedreigd voelt, kan een spectaculaire dreighouding aannemen om de belager af te schrikken: hij richt zich op de achterbenen op en spreidt de voorpoten en soms ook de kaken open. Soorten met vleugels zullen dan ook de vleugels spreiden. Laat het dier in dat geval enige tijd met rust.

Bidsprinkhanen vervellen meerdere keren om te kunnen groeien en zijn in die periode ontzettend kwetsbaar. Het lichaam is na de vervelling erg week en heeft enige tijd nodig om uit te harden. De bidsprinkhaan bereidt deze periode goed voor en trekt zich terug. Wanneer je een gedragsverandering bemerkt zoals slomer worden, al enige tijd op dezelfde plaats hangen of krommende bewegingen maken, verhoog je eventueel de luchtvochtigheid. Er kunnen zich problemen voordoen bij het vervellen en dit heeft vaak te maken met een te hoge of te lage luchtvochtigheid of als het dier van de tak valt. Stoor het dier absoluut niet en voeder het dier tijdens deze periode niet. Een vervelling duurt in de beste omstandigheden ongeveer 30 minuten en gedurende die tijd glijdt het dier uit het oude omhulsel.

5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

De belangrijkste verschillen tussen beide geslachten zijn duidelijk te zien. Vrouwelijke dieren zijn meestal veel groter. Vrouwelijke bidsprinkhanen hebben ook maar vijf tot zes segmenten of buikschilden op het onderlijf, en mannelijke dieren hebben er zeven tot acht.

Bidsprinkhanen gaan door drie levensstadia: ei, nimf en volwassene. Eens uit het ei zijn de nimfen kleine versies van de volwassenen. Bij soorten met vleugels verschijnen de vleugels pas na de laatste vervelling. Ongeveer 1 tot 2 weken na de laatste vervelling zijn de bidsprinkhanen geslachtsrijp en kunnen ze paren.

Mannelijke dieren vinden vrouwelijke dieren op grote afstand door geursignalen (feromonen) te volgen. Tijdens de toenaderingspogingen moet het mannelijk dier het vrouwelijk dier zeer voorzichtig benaderen, en veel mannelijke dieren worden ook gedood tijdens of na de paring. De poging tot toenadering kan daarom, net als de paring zelf, uren duren. Bij de paring rijdt het mannelijke dier mee op de rug van de vrouwelijke bidsprinkhaan en houdt hij haar rustig door met de voelsprietten of vangarmen op haar halsschild te trillen. Hij deponeert zijn sperma en maakt zich nadien, als dat lukt, snel uit voeten voor het meestal zeer agressieve vrouwelijke dier.

////////////////////////////////////

Sommige soorten zoals de *Brunneria borealis* kunnen zich ook asexueel voortplanten zonder bevruchting door een mannelijk dier. Uit de onbevuchte eieren komen dan wel jonge nimfen, maar enkel vrouwelijke.

Tijdens de dracht neemt de eetlust van het vrouwelijke dier toe en met goede voeding zet ze mogelijk al na 1 dag haar eieren af. De eieren worden afgezet in eierpakketten, een schuimige massa met 30 tot 300 eieren aan een tak of tegen de zijkant van het terrarium. Soortafhankelijk duurt het 3 tot 6 maanden voor de eieren uitkomen.

Met bepaalde soorten is het gemakkelijk om te kweken in gevangenschap, maar hou ermee rekening dat het mannelijke dier de paring mogelijk niet overleeft. Tracht kannibalisme door de vrouwelijke bidsprinkhaan te vermijden door haar vooraf en tijdens de paring te verzadigen met voedsel. Plaats beide bidsprinkhanen samen in een groot verblijf en verwijder het mannelijke dier na de paring (die uren kan duren) onmiddellijk uit het terrarium.

Ga na of je verantwoordelijke kopers hebt voor de jongen voor je begint te kweken. Als je wilt kweken met je bidsprinkhaan, dan kan je ervoor kiezen de eieren gewoon in het terrarium te laten hangen of om ze uit te broeden in een kweekbak bij dezelfde temperatuur en luchtvochtigheid als in het terrarium van de ouderdieren. Bij het uitkomen wringt een relatief grote nimf zich uit een klein ei. De nimfen kunnen meestal samen worden gehouden tot de tweede vervelling. Vernevel het verblijf af en toe lichtjes met water en voer ze fruitvliegen. Nimfen zien eruit als miniatuurversies van de ouders, maar dan zonder de vleugels. Tijdens de groei vervellen ze meerdere keren.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

De meest gekende gezondheidsproblemen bij bidsprinkhanen zijn een gevolg van:

- **Ecto-parasieten** bv, bacteriën, mijten en schimmels.
Symptomen: witte vlekken, weinig eetlust, slap aanvoelen, op de grond liggen, vocht uit de bek, beschimmelde eieren.
Zorg voor een goede hygiëne en maak het hele terrarium schoon. Als ze schimmelinfecties hebben, dan helpt het soms om de bidsprinkhaan tijdelijk droger te zetten.
- **Problemen bij het vervellen**
Symptomen: niet vervellen, onvolledig vervellen.
Dit wordt veroorzaakt door slechte huisvesting: wanneer het dier te koud, te vochtig of net te droog zit.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Als je een bidsprinkhaan wilt houden, dan verdiep je je best op voorhand goed in de soort waarvoor je interesse hebt. Sommige soorten zijn moeilijker om te houden dan anderen. Vrij gemakkelijke soorten om te houden zijn bijvoorbeeld soorten van de geslachten *Miomantis*, *Sphodromantis*, *Polyspilota* en *Tenodera*. Andere soorten bidsprinkhanen hebben meer gespecialiseerde zorg nodig. Een bidsprinkhaan is een terrariumdier, en dus is enige technische kennis van terraria vereist. Bedenk waarom je een bidsprinkhaan als huisdier wilt en of het dier aan die verwachtingen kan voldoen?

De volgende vragen helpen je over de aankoop van een bidsprinkhaan na te denken:

- Bidsprinkhanen worden afhankelijk van de soort enkele weken tot 12 maanden oud, kan je er zolang voor zorgen?
- Begrijp je dat het geen knuffeldier is, maar enkel mooi is om naar te kijken?
- Heb je genoeg ruimte voor het terrarium?
- Begrijp je dat je het dier dagelijks moet verzorgen en minstens 3 maal per week moet voeren met levende insecten?
- Is er iemand die de bidsprinkhaan kan verzorgen als je op vakantie gaat?
- Heb je ongeveer 11 euro per maand over voor de voeding en verzorging?

Een bidsprinkhaan kan je kopen in een dierenspeciaalzaak of bij fokkers. Een verantwoordelijke verkoper zal je graag bijstaan met advies. Kies een verkoper bij wie de dieren er gezond uitzien, het terrarium proper is, de dieren veel klimmogelijkheden hebben, geen verminkingen hebben en er voldoende ruimte is in het verblijf.

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop geen zwakke of zieke dieren, want zo hou je foutieve handel in stand. Vraag na of de dieren in gevangenschap gekweekt zijn! Let goed op of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Koop geen dieren met afgerukte poten of gebroken antennes, dit wijst erop dat het dier al volwassen is en niet meer lang zal leven. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij de Dienst Dierenwelzijn op het [Meldpunt verwaarloosde en mishandelde dieren](#).

Transporteer het dier in een dichte geïsoleerd bak. Maak vooraf het terrarium volledig in orde en warm. Kijk de eerste dagen of het dier wel goed eet en de luchtvochtigheid en temperatuur goed zit. Na aankoop moet het dier **een aantal dagen wennen aan de nieuwe situatie**. Geef het dier die rust, dit is een stresserende periode.

7 KOSTEN

De aankoopprijs van een bidsprinkhaan gaat van 1 tot 100 euro, afhankelijk van de leeftijd en soort.

De aankoop van een terrarium en de meeste toebehoren is een eenmalige investering. [Richtprijzen kan je hier vinden](#).

Maandelijks kost een bidsprinkhaan ongeveer 11 euro voor levend voer en ander dierlijk voer, elektriciteit en water. Als je wil kweken, kunnen de kosten oplopen.

Wat kost een bidsprinkhaan jaarlijks?

Jaarlijkse kosten	Bedrag
Warmtelamp	20 euro
Levend voer	60 euro
Elektriciteit en water	60 euro
Totaal	140 euro

Postadres

Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn